سردار محمد همدرد

28 جولای 2015

کیسې ګټل د مردانو کار دی

نړۍ کي درې ډوله خلک ژوند کوي، یو ډول یې هغه دي چي ستر خلک دي، ښه ښه کارونه کوي، په خپل ژوند کي معنویت ته ډېر ارزښت ورکوي چي تاریخ یې هم په نوم وياړي او تل یې خلک په ښه ډول يادوي او نمانځي يې چي زموږ او ستاسو په ټولنه او هېواد کي يې هم ډېرې بېلګې سته، چي وروسته به پرې رڼا واچووم.
دويمه ډله يې د مادياتو او معنوياتو ترمنځ منځلاري دي، چي کله پر معنوياتو مادياتو ته ارزښت ورکوي او کله پر مادياتو معنوياتو ته ارزښت ورکوي، دغه خلک نه معنوياتو ته تسليميږي او نه مادياتو ته، تل دوه زړي وي، چي دغه ډول خلکو څخه هم تاريخ ښه مخينه او ښه بېلګه نه لري، چي دا ډول خلک هم زموږ په ټولنه کي ډېر تر سترګو کيږي.
درېيمه ډله هغه خلک دي چي د لومړۍ ډلي په خلاف مادياتو ته ارزښت ورکوي، ټول کار يې د مادياتو سره وي او په دې فکر کي وي چي څنګه پيسې پيدا کړي، څنګه خپل جېبونه ډک کړي، څنګه د خلکو پر حقوقو تېری وکړي او . . . چي دا ډول خلک زموږ په اوسنۍ ټولنه کي ډېر زيات تر سترګو کيږي او موږ تاسو يې عملاً وينو.
هغه خلک چي پر معنوياتو باور لري او په لومړۍ ډله کي راځي، دغه سپېڅلي خلک دي او ددې خاورې رښتيني خدمتګاران او د ښه احساس خاوندان دي، تاريخ د دغه ډول خلکو له نومونو ډک دی، په خپل وخت کي هم په ښه نوم ياد سوي دي، اوس هم په ښه نوم يادېږي، خلک يې په پوره وياړ نومونه اخلي او تر څو چي دا نړۍ وي تاريخ به پرې وياړي او نومونه به يې ژوندي وي.
يوازې دا نه چي عالمان، پوهان، اديبان، شاعران او ليکوالان په دغه ډله کي راځي، بلکي پاچاهان، ولسمشران، وزيران، لوی لوی دولتي مامورين او چارواکو کي هم داسي خلک تېر سوي دي چي پر معنوياتو يې باور درلود، ماديات يې نه خوښول، زموږ په هېواد کي که څه هم دغه ډول خلک ډېر تېر سوي دي خو زه به يې فقط وزير محمد ګل خان مومند بابا څخه د بېلګې په توګه يادونه وکړم، نوموړی هم شاعر و، هم ليکوال و، ترځنګ يې دولتي وزير و او په لوړ پوستې کي يې کار کاوه، خو نوموړي خپل کور نه درلود او په کرايي کور کي اوسېده.
وزير مومند بابا کولی سول چي ځانته لوی کور پيدا کړي، ځانته د ځينو اوسنيو چارواکو په شان لوی لوی مارکېټونه پيدا کړي خو نوموړی چي پاک انسان و، د وطن پرستی احساس پکي ژوندی و، غل نه و پر مادياتو يې تکيه نه کوله، فقط معنويات رغول يې غوښتل، ذهنيتونه جوړل يې کار و، ژبې او هېواد ته يې خدمت کاوه، نو ځکه يې کور نه درلود او د کور د پيدا کېدو فکر هم ورسره نه و، د دغه انسان په نوم باندې اوس تاريخ وياړي، خلک يې په خپلو خبرو کي يادوي او د ډېرو کيسو انسان تېر سوی دی، نو ځکه هغه يو متل دی چي وايي: «پښتون کيسې ګټي، هندو پيسې ګټي.»
دويمه ډله چي د معنوياتو او مادياتو ترمنځ ما منځلاري ياد کړي دي دوی هم د تاريخ په زرينو پاڼو کي نه شي راتلی، دوی د وخت سره ګرځي، که يې په معنوياتو کي ګټه وي او خپل ځان پکي سرلوړی بولي نو معنوياتو ته ارزښت ورکوي، که معنوياتو کي خپله ګټه ونه ويني او د مادياتو د ترلاسه کولو زمينه ورته برابره وي نو معنوياتو تر پښو لاندي کوي، که داسي ووايم دغه ډول خلک داسي جوړ دي چي معنوياتو باندې ځان مادياتو ته رسوي، احساس لرونکي او وطن دوسته نه وي، فقط د خپل نوم د لوړولو لپاره کوښښ کوي.
درېيمه ډله يې هغه خلک دي چي، فقط د مادياتو د ترلاسه کولو کوښښ او هڅه کوي، دغه ډله خلک معنوياتو ته هيڅ ارزښت نه ورکوي، ملي شتمنی يې تر پښو لاندي کړي وي، سترګي يې پټي وي، ولس او هېواد په لوی لاس د اور کندې ته ور ټېل وهي.
د دغه ډلي خلکو بېلګي موږ په اوسنۍ ټولنه کي ډېرې لرو، ځيني فاسد او غله چارواکي چي د مادياتو د ترلاسه کولو او د جېب د ډکولو لپاره ان د خلکو عزتونه هم پر نورو پلوري، پر خاوره او ددې ولس پر سرونو معامله کوي، نوم او ننګ تر خاورې لاندي کوي او فقط پيسې ګټي.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکني د ليکنيزي بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکي په خير و لولئ

دغه ډله خلک د تاریخ پاڼو په خپلو تورو لېښتونو کې ثبت کړي دي، که په تېرو دورو دغه ډول خلک تېر سوي دي موږ او تاسي یې اوس لولو، په بده یې یادوو، کړني یې غندو، حتی خپلو ماشومانو ته یې لا کیسي کوو او تر څو چې دا نړۍ وي، دغه خلک به دغه ډول تور وي، سپین به سي او تاریخ به لعنت وربانديِ وايي.
څوک چې د تاریخ څخه بیریږي هغه کیسي ګټي، هغه کسان چي کیسی نه ګټي هغه په ارزښتونو باور نه لري.
دلته هدف دا نه دی چي ټول خلک دې پر کور کښېني او د خپل نفقي پیدا کولو په غم کي نه وي، نه داسي نه ده، په مشروع طریقه پیسي پیدا کول عبادت دی، طبعي خبره ده چي هر انسان د خپل ژوند تېرولو لپاره کار کولو او پیسو پیدا کېدو ته اړتیا لري، خو زما هدف له هغه خلکو دی چي مرښت نه لري، د نورو پر پیسو یې خېټې پړسولي دي، غلاوې کوي، چور کوي، وطن او خاوره خرڅوي خو د خپل جېب ډکولو په نشه کي وي.
دا یوه منل سوې خبره ده څوک چي مادیاتو ته تسلیم وي، هغه له معنویاتو لیرې وي او تاریخ د سترو خلکو له کتاره باسي.
نو په د مادیاتو په لټون کي دومره غرقېدل هم نه دي پکار چي معنوي ارزښتونه تر پښو لاندې کړو، تاریخ او راتلونکی نسل راباندې لعنت و وايي.
راځئ، د حلال رزق او نفقي د پیدا کولو سره سره معنویاتو ته ډېره پاملرنه وکړو، ترڅو مو راتلونکی نسل پر پلونه پل کیږدي او مادیاتو پرستی ذهنیت یې له منځه ولاړ سي.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ